

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Brevis Et Vtilis Commentarivs In Priorem Epistolam Pauli
ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 2618

Non inflatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36296

I. EPISTOLA AD

sent latrones, singulari astutia uiatores op-
primebant. Quare uocabuli significatio
petulantiam & insidias complectitur. No-
men Perperi extat in explicatione Prouer-
apud Erasmi: In Melampygam ne incidat
ὄν φουρίστη.

Non inflatur.

SI ordinem uiciorum consideres, pri-
mum est Superbia, id est, admiratio
præferens sese cæteris, quia in hac depræ-
uatione naturæ homines sese plurimum
amant, sua dona mirantur, & se ab alijs ma-
gnifiteri & coli postulant, & uolunt esse
cut Dñi, ut inquit Serpens ad Euam. Et
hac superbia sequuntur odia aduersus eos
qui uidentur nos obscurare. Et cum hoc
repellere conamur, magnæ contentiones
& dissidia oriuntur. Hic ordo uiciorum
facile intelligi potest. Prius autem Paulus
de illis manifestis uicijs locutus est, quæ
magis conspici possunt, & ex superbia ori-
untur, de cupiditate uindictæ, de moro-
sitate, quæ est opposita lenitati, & de insidijs.
Nunc de radice loquitur. Ait dilectionem
non inflari, id est, alienam esse à superbia
& fastu despiciente alios, & quasi regnum
in alios exercente, qui est malum tyranni-
cum, etiam cum præterea non accedit læ-
uicia

uicia. Tamen ferre despicientem et euehen-
 tem sese nimium supra Collegas, & quasi
 regnum gerentem, molestum est. Et mole-
 stius est, cum accedunt contumeliæ aduer-
 sus alios, ut cum Romanus Episcopus Ale-
 xander tertius Friderici Imperatoris col-
 lo pedem imposuit. Fuit nostra memo-
 ria insignis superbia Cardinalis Eboracen-
 sis in Anglia, qui cum esset Lanij filius,
 medius incessit inter Carolum V. Impera-
 torem, & Henricum regem Anglicū, utri-
 usq; humero manum imponens. In tali
 gestu utcunq; agnosci hoc malum potest.
 Est autem proprium dilectionis, subiicere
 sese alijs, & dona ad aliorum utilitatem
 conferre, & se tanquam ministrum & in-
 feriozem alijs gerere, ut filius Dei formam
 serui induit. Et minimum fuit superbiæ
 in Cyro & in Scipione, qui etiam erga in-
 fimos studuerunt esse officiosi, nec præbu-
 erunt significationem, quod se alijs ante-
 ferrent Laboribus & uirtute student an-
 tecellere, non fastu.

ὄνκ ἀχρημονε̄.

Superbiam multi indecori gestus comi-
 stantur, quorum hic fit mentio. Primus
 est inanis ostentatio, ut Philippus Macedo
 iussit

I. EPISTOLA AD

iussit suam statuam gestari inter Deorum
statuas. Alexander incessit uelut lupine
Hammon. Episcopi romani gestantur co-
rona triplici ornati, & præcedit equus ge-
stans panem consecratum, sicut ignis ue-
hebatur ante Persicos reges, ut simul fieret
adoratio. Et multi sunt alij indecori ge-
stus Romani pontificis, ut quod præcedit
pedes osculandos.

Longum esset differentias gestuum
deformium recitare, quorum alij proprie-
tati sunt scurrilitatis, ut gallicæ saltatio-
nes Cardinalium. Alij oriuntur ab ira, &
æmulatione, odijs, cupiditate uindictæ, &
conuicia, obtrecciones, fastidia, calum-
niosæ delationes, crudelitas suppliciorum,
ut defensor Arianæ impietatis Georgius
Episcopus Alexandrinus iussit uirgines
duci nudas ad supplicia, quæ retinebant
Confessionem ueræ doctrinæ. Immissa
equitum cohortem ad interficiendos ho-
mines, qui in alio templo conuenerant. Et
multa sunt talia tyrannica exempla omni-
um ætatum. Faber Episcopus Viennensis
Grynæum, qui placidè eum allocutus fue-
rat auditis monstrosis erroribus in con-
uentione habita in conuentu Spirensi Anno
1529, statim per lictores quæri iussit, ut in
carcerem

carcerem duceretur. Denique mediocriter
iudicari potest gestuū deformitas in sum-
mis & in infimis.

ὅν ζῆτῆ τὸ ἑαυτῆς.

[D est, non est *ᾠλεονεκλική*, sed amat æ-
qualitatem, nec appetit extraordinaria
commoda, nec alios onerat laboribus, sed
potius in sese plus onerum transfert, quia
inequalitas, quæ alijs eripit commoda, uo-
luntates alienat, ut dicitur: ἵνα ᾠλεμον
ὅν ποιῆ.

Ideo studiosè Cyrus, etsi plurimum
laboris sustinet, tamen regem Cyaxarem
reuerenter honore adfcit, tanquam Domi-
num, & iubet eum ab alijs honore adfici.

ὅν προσβωπη.

[D est, primū non sinit se irritari fallis aut
liriuolis delationibus, Imō nec propter
ueras causas uehementius irascitur. Pri-
mum autem constat, sæpissimè fallis crimi-
nationibus & calumnijs fieri perniciosas
distractiones uoluntatum, unde postea dis-
cordiæ in republica & bella sequuntur. Et
notum est dictum Salomonis grauissi-
mum: Calumniā conturbat sapien-
tiam, & frangit robur cordis eius.

M Est

I. EPISTOLA AD

Est autem Calumniā una ex pestibus au-
 cis præcipua, de qua dixit quidam Alexan-
 dri κόλαξ μίθιοσ : Calumniare autem
 est, quia semper aliquid hæret.

De ira etiam & cupiditate uindictæ
 supra dictum est. Ac uideamus moueri
 respub: cum gubernatores laxant se
 nos iræ & cupiditati uindictæ, ut tollat
 eos, quibus succentent, Ideo uerissimum
 est dictum Iacobi. Ira uiri non operatur
 iusticiam Dei. Et contra tenacitas
 offensionum opponantur dicta: Remittite
 & remittetur uobis, quod uerissimum
 Nazianzeni egregiè recitatur:

εἰς τὸ οἰδᾶς ὄφλωρ ἢ πρόχρησον τὸ πρῶτον
 οἰκτω γὰρ οἰκτος καὶ δεῶ σαθροῦ

Huc & decretum atticum pertinet; μηδὲ
 σικακῆρ.

οὐ λογίζετὶ τὸ κακόν.

Id est, non est suspicax.

Est autem pernicies magna uiræ com-
 munis esse suspicacem, & uicium uicium
 amoris calumniarum. Pugnat enim & lo-
 spicio cum ueritate & candore. Veritas
 tantum credit certa & explorata. Candor
 ambigua